

הסיפור שלי

סיפור מעורך השראה
לשולחן השבת

לזכות שמואל אליהו הכהן וזוגתו שרה יסכה וילדיהם:
שירה, אוריאל מנחם הכהן, הילה, אילה שיחיו אייזנברג
יהושע וזוגתו דינה ובנם מנחם איתן שיחיו גוטמן

מבצע 'חבל הצלה'

הרב דוד היל

הצעיר מעדיף יידיש? הסברתי, "זאת משום שיידיש היא שפת האם שלי". ואז שאלתי את הרבי, "במה בעיקר צריך לדעתך ארגון ישראל הצעיר להתמקד במשך עשר השנים הקרובות?"

נראה היה שהרבי מודע לכל מה שקורה בישראל הצעיר. למשל, הוא ידע שיש לנו רק חדר אוכל כשר אחד - באוניברסיטת קורנל. לכן, הוא אמר לי, "בעשר השנים הבאות עליכם להתמקד במיוחד בסטודנטים יהודיים שיש להם רקע מצומצם ביהדות. עליכם לספק להם מקום מפגש - מקום שלא רק יספק מזון כשר, אלא שגם יעניק להם חינוך תורני. עליכם לארגן מרכזים שכאלו לכל הפחות בעשרה קמפוסים".

"במחילה, רבי", אמרתי, "אבל, איפה אמצא את הכסף לכל זה?" כשחיוך רחב על פניו, השיב הרבי, "כאשר אני מבקש מהחסידיים שלי לגייס כספים עבור אחת מהפעילויות שלי, הם מצליחים לבצע זאת. אין לך חסידיים שכאלו?"

עוד עצה שנתן הרבי הייתה, שעלינו למצוא מכנה משותף כל שהוא, שסביבו יוכלו להתאחד רפורמים, קונסרבטיבים ואורתודוקסים - נושא מסוים שעליו כולם יסכימו. אחד מאותם נושאים שהרבי הציע היה התנגדות לפעילות מיסיונרית המכוונת כלפי יהודים. נושא נוסף, שלדברי הרבי צריך להיות מוצב בראש הרשימה שלנו, הוא התמיכה והסיוע לישראל.

השיחה שלנו התפרסה על פני עוד נושאים רבים, ואז שאלתי את הרבי, "מה אוכל לעשות למען יהודי המועצות?" אמרתי לו שאני שואל זאת על רקע השורשים הרוסיים של משפחתי. הוספתי כי אני זוכר שאמי סיפרה שאחד מבני משפחתנו היה ר' מרדכי דובין, ציר הסיים (בית הנבחרים והמחוקקים) הלטבי, שעשה מאמצים הרואיים להצלת האדמו"ר מליובאוויטש הקודם כאשר נאסר בלנינגרד". (כוונתי הייתה לחמיו של הרבי, אדמו"ר רבי יוסף יצחק שניאורסאהן).

ברגע ששמע זאת, אמר הרבי, "תשוב אלי לביקור נוסף. ברצוני לשוחח עמך עוד בנושא יהדות רוסיה".

כאשר שבנו ונפגשנו, אמר הרבי, "לעולם איני מוסר מידע לאנשים מחוץ לחב"ד בנוגע לדרכים שבהן אנו מסייעים ליהודים ברוסיה, בגלל הסכנה שעלולה להשתקף להם כתוצאה מכך. אך, אמסור לך כמה שמות וכתובות שיפתחו בפניך דלתות. אולם, עליך לעמוד בשני תנאים. הראשון - אם אתם מתכוונים לשלוח לשם

«

ולדתי בלטיה, אך גדלתי בארצות הברית, לשם היגרה משפחתי בשנת תר"צ (1930). בגיל צעיר מאוד הצטרפתי לתנועת 'ישראל הצעיר', וכאשר בגרתי הפכתי למתנדב פעיל בתנועה. 'ישראל הצעיר' מצאה חן בעיניי, שכן הייתה זו תנועה שביקשה לסייע ליהודים שהתרחקו לשוב אל יהדותם, ודלתותיה תמיד היו פתוחות.

כעבור זמן, הפכתי לציר בוועידה הלאומית של ישראל הצעיר, הגוף שפיקח על כל סניפי ישראל הצעיר; בהמשך התמנית למנהל, ובשנת תשכ"א (1961), הפכתי לנשיא הארגון.

בתור נשיא, המטרה שניצבה בפניי הייתה לברר מה יהיה הדבר הטוב ביותר שתנועת ישראל הצעיר יכולה לעשות למען העם היהודי - לא רק בארצות הברית, אלא גם בברית המועצות. מתוך שאיפה לברר וללבן זאת, החלטתי להיוועץ בגדולי התורה של הדור. בין אלה שעמם נפגשתי, היה הרבי מליובאוויטש.

כאשר נכנסתי למשרדו של הרבי - אני זוכר שהיה זה חדר פשוט למראה, מלא כולו בספרי קודש - התיישבתי מול הרבי, מעברו השני של השולחן שבו ישב, והוא לא הסיר את מבטו ממני אף לא לרגע אחד. כאשר הוא דיבר, הוא היה מאוד ישיר וענייני. תחילה, הוא שאל אותי, "באיזו שפה תעדיף שנשוחח?" עניתי, "יידיש, אם לרבי לא אכפת". הוא נראה מופתע, "הנשיא האמריקני של ישראל

מיזם מיוחד לשימור זיכרונות ועדויות על חייו ופועלו של הרבי מליובאוויטש. סיפור זה הוא אחד מני רבים שתועדו על ידינו בראיונות וידאו לאורך השנים. נכון להיום, מצויות בידינו מעל 1500 עדויות מכלי ראשון. אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

MY ENCOUNTER
with the REBBE

הוא פתח עבורנו את הדלת, בשעה שרק לחב"ד היה קשר ומעורבות עם יהדות רוסיה. מאז המהפכה הבולשביקית בשנת תרע"ז (1917), כאשר היבסקציה סגרה בתי כנסת וישיבות, וכל הרבנים ירדו למחתרת, חב"ד שמרה על גחלת היהדות שלא תיכבה. אני מאמין שזה היה הודות למנהיגותם של אדמו"רי ליובאוויטש - הן האדמו"ר הקודם, אדמו"ר הריי"צ, והן הרבי.

שליחי חב"ד היו כפופים לסמכותו של הרבי, נשמעו להוראותיו, ושאו כוחות מהכוונתו, אפילו כאשר הדבר היה כרוך בסיכון חייהם. מכאן נובעת עוצמתו של החסיד - מאמונתו ברבי - מהידיעה הברורה שהרבי יודע מהי הדרך הטובה ביותר עבורו. ואכן, הרבי בהחלט ידע.

הרב דוד היל שימש סגן יו"ר הוועידה הלאומית למען יהדות ברית המועצות, וניהל את מבצע 'חבל הצלה' (Operation Lifeline) במסגרתו נשלחו יהודים אמריקניים אל מעבר למסך הברזל כדי ללמד תורה ולהפיץ תשמישי קדושה. הרב היל גם עמד בראש מועצת ישראל הצעיר בשנים תשכ"א-תשכ"ה (1961-1965). הוא רואיין בביתו שבקווינס, בחודש טבת תשע"א (2010).

לזכות אבינו היקר הרב יעקב שי' מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תשד"ח (1983) — בהתוועדות שערך לציון מאה שנה להסתלקות אדמו"ר מהר"ש, הדגיש הרבי את הצורך ואת החשיבות של כוונה בעת התפילה. הרבי סיפר על אדמו"ר מהר"ש, שהייתה לו היכולת הנדירה לחשוב שתי מחשבות בו זמנית. אולם, מאחר שרוב בני האדם מסוגלים להתרכז רק בדבר אחד ברגע נתון, הציע הרבי לאמץ את הנהגת אדמו"ר הריי"צ, שהיה מקפיד לומר את מילות התפילה אך ורק מתוך הסיפור. ¹ י"ג בתשרי

< תשמ"א (1980) — בלילה הראשון של חג הסוכות, מיד לאחר תפילת ערבית, החל הרבי בהפתעה לומר שיחה קצרה, בה הדגיש את עניין השמחה בחג הסוכות. נוהג חדש זה של אמירת שיחה נמשך גם בשאר לילות החג, כאשר בשיחות אלו הרבי מתעכב על ההוראה שיש ללמוד מהאושפיזין ומהאושפיזין החסידי של אותו לילה, ומבאר את הקשר לשיעורים היומיים. החל מאותה שנה, נהג הרבי לשאת דברים בכל לילות חג הסוכות גם בשנים הבאות. ט"ו בתשרי

1 התוועדות תשמ"ג, חלק א, עמ' 144

רבנים, הקפידו לשלוח רבנים מזוקנים. מדוע? משום שהיהודי הרוסי הממוצע שזוכר כיצד נראה רב, זוכר רב מזוקן. אם תשלחו אנשים מגולחים למשעי, היהודים הרוסים לא יתנו בהם אמון ולא יקבלו אותם. התנאי השני - זכרו כי מדובר כאן בשאלות של חיים ומוות, לכן אסור לכם בשום אופן להתראיין לתקשורת, משום שזה יסכן אנשים. זה חייב להיות ללא פרוסום!"

הבטחתי לרבי לעמוד בשני התנאים, ואז הוא מסר לי כארבעים או חמישים שמות של אנשים בכל רחבי ברית המועצות. הוא גם סייע לי בנוגע למתנדבים שלנו, שכל אחד מהם נסע לשם לתקופה של לא יותר משבועיים.

תפקידי היה לתדרך ולאמן את המתנדבים הללו; ללמד אותם כיצד לעבור את ביקורת המכס, מה לקחת עמם, מה מותר ומה אסור להם לכתוב, מה הם חייבים לשנן ולזכור בעל פה, כיצד להוציא שיחה מתא טלפון ציבורי, כיצד להזמין מונית. למשל, לימדתי אותם, "לעולם אל תעלו על מונית בחזית בית המלון שלכם, וכאשר אתם מוסרים לנהג את היעד, אל תתנו את מספר הבית המדויק".

לאור ניסיוני, התבקשתי להדריך גם מתנדבים מטעם 'אגודת ישראל', התנועה החרדית, שלא ראתה בעין יפה את ההנהגה החילונית בישראל, ולכן לא מיהרה לעודד עליית יהודים לארץ ישראל. מאחר שאחת ממטרותינו הייתה לעודד את יהודי רוסיה לעלות לישראל, התלבטתי האם עלי לשתף פעולה בהדרכת המתנדבים של אגודת ישראל או לא. פניתי לקבל את עצתו של הרבי, ותשובתו הייתה, "אם בכוונתם ללמד שם תורה, אזי בהחלט יש לשתף אתם פעולה. ככל שיהיו יותר אנשים שיכולים ללמד תורה, כך יחזרו יותר יהודים אל חיק היהדות".

חג הסוכות של שנת תשכ"ח (1968) הלך והתקרב, והייתי צריך למצוא דרך להעביר לרוסיה אתרוגים, שישמשו לקיום מצוות נטילת לולב. לא הייתה אפשרות להשיג את הפרי הטרופי הזה ברוסיה, והיה צורך לייבא אותם, אבל השאלה הייתה - כיצד? הרבי הציע לכתוב מכתב לשגרירות הרוסית ולהודיע להם שאני מעוניין לשלוח 'פירות העונה' לברית המועצות.

כך עשיתי, אך הם הבינו היטב מה הם אותם 'פירות העונה', ודחו את בקשתי.

אלא שאז אמר לי אחד ממכריי, ד"ר מוריס סייג' - שבמקרה למד בסורבון, בפריז, באותו הזמן שבו למד שם הרבי - שאולי הוא יוכל למצוא דרך להבריח את האתרוגים באמצעות הדואר הדיפלומטי. תלמיד אפריקני שלמד איתו בשעתו בסורבון, שימש כעת שגריר של מדינתו במוסקבה, והביע את הסכמתו לשתף פעולה. שוב, נועצתי ברבי, שאמר, "נצל עד תום את ההזדמנות הזו. מלא מזוודות בלובים קטנים ובאתרוגים". וזה עבד כמו קסם.

עובדה היא, שכל המיזם הזה לא יכול היה להצליח כל כך ללא הדרכתו ועזרתו של הרבי מליובאוויטש. את זאת אני מצהיר בפומבי בכל מקום שאליו אני מגיע.

ההקדשות שלכם
מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים
ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל
כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org